

WEET DE WEG BIJ TOELATING, SCHORSING EN VERWIJDERING VAN LEERLINGEN

*Hoe te handelen bij toelating, schorsing en
verwijdering in het PO - het wettelijk kader op
hoofdpijnen en een toelichting hierbij*

Wegwijzer
primair onderwijs

In deze Wegwijzer wordt op hoofdlijnen ingegaan op het wettelijk kader bij toelating, schorsing en verwijdering van leerlingen in het primair onderwijs. Hierbij wordt tevens een korte toelichting gegeven.

Soms heeft de school eigen beleid voor toelating, schorsing en verwijdering. Dit beleid kan meer regels en voorwaarden bevatten dan voorgeschreven in het wettelijk kader.

Het wettelijk kader is terug te vinden in de artikelen 40, 40c en 63 van de Wet op het primair onderwijs. Wanneer de school eigen beleid heeft, dan is het belangrijk om de daarin vermelde procedurestappen te volgen.

Daar waar in deze brochure 'ouders' wordt vermeld, kan ook ouder(s), voogd(en) en verzorger(s) worden gelezen.

Vragen?

Neem voor meer informatie of algemene vragen over toelating, schorsing en verwijdering contact op met de juridische helpdesk van Verus via 0348 74 44 60 (*maandag t/m vrijdag van 9.00-15.00 uur*) of via helpdesk@verus.nl. Wanneer u ondersteuning of begeleiding op maat wenst, neem dan contact op met het secretariaat van de juridische afdeling via 0348 74 44 48.

Toelating

Wettelijk kader op hoofdlijnen

Toelichting

Toelatingsprocedure

- Leerling vanaf 3 jaar
- Schriftelijk
- Aanmelding wordt, zo mogelijk, ten minste 10 weken voor de datum van toelating gedaan
- Het bevoegd gezag neemt naar aanleiding van de aanmelding schriftelijk een besluit
- Het besluit wordt zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk 6 weken na ontvangst van de aanmelding genomen
Deze termijn kan met maximaal 4 weken worden verlengd
- Wordt de beslistermijn van 10 weken overschreden en is de leerling ondertussen niet op andere school ingeschreven, dan dient de leerling tijdelijk tot de school te worden toegelaten

- Leerlingen kunnen pas worden toegelaten als zij 4 jaar zijn, of ouder.
- Werken met wachtlijsten mag, maar wees transparant en neem het op in het toelatingsbeleid.
- De bevoegdheid om het besluit te nemen kan door het bevoegd gezag aan de directeur worden overgedragen, mits vastgelegd in het managementstatuut.

Weigeringsgronden

- Geen plaatsingsruimte op de school
- Identiteit van de school wordt niet onderschreven

- Leerling met extra ondersteuningsbehoefte waar de school niet in kan voorzien

Let op: de school kan de aanmelding ook buiten behandeling laten, wanneer ouders onvoldoende gegevens hebben aangeleverd om de aanmelding te kunnen beoordelen. Deze gegevens moeten wel aan ouders gevraagd zijn en zij moeten wel eerst in de gelegenheid worden gesteld om de ontbrekende gegevens aan te vullen. Binnen vier weken na het verstrijken van de door het bevoegd gezag gestelde termijn kan ouders dan worden bericht dat de aanmelding niet in behandeling wordt genomen. In een dergelijke situatie is er geen zorgplicht en bestaat er ook geen bezwaarmogelijkheid.

Om als school tot het oordeel te komen dat niet kan worden voorzien in de extra ondersteuningsbehoefte van de leerling, moet - nadat eerst is vastgesteld dat de ondersteuningsbehoefte van de leerling niet aansluit op het ondersteuningsprofiel van de school - ook onderzocht worden of er geen ondersteuning mogelijk is met hulp van het samenwerkingsverband.

Zorgplicht bij weigering toelating

- Alleen als het gaat om een leerling die extra ondersteuning behoeft en de school niet kan voorzien in een passende onderwijsplek, moet het bevoegd gezag eerst een andere school vinden die zich schriftelijk bereid verklaart om de leerling toe te laten. In andere gevallen bestaat deze zorgplicht niet

De school moet na overleg met de ouders en met inachtneming van de ondersteuningsbehoefte van de leerling en de schoolondersteuningsprofielen van de betrokken scholen ervoor zorgdragen dat een andere school wordt gevonden die bereid is de leerling toe te laten.

Voor een leerling die geïndiceerd is voor het speciaal basisonderwijs (SBO) of het speciaal onderwijs (SO) zal eerst ook nog een toelaatbaarheidsverklaring (tlv) door de school moeten worden aangevraagd.

Voorwaarden weigeringsbesluit

- Schriftelijk en met redenen omkleed
- Toezending of uitreiking aan de ouders
- Wijzen op bezwaarmogelijkheid

Wanneer de school voornemens is toelating te weigeren omdat er geen passende plek voor de leerling is, is het vanuit zorgvuldige besluitvorming aan te raden dit eerst met ouders te bespreken, voordat het schriftelijke besluit wordt verzonden.

Voorwaarden indienen bezwaar

- Schriftelijk
- Binnen 6 weken na de mededeling
- Bij het bevoegd gezag

Naast een bezwaarschrift kunnen ouders ook een verzoekschrift indienen bij de Geschillencommissie Passend Onderwijs in Utrecht. De Commissie is bereikbaar via info@onderwijsgeschillen.nl (www.onderwijsgeschillen.nl).

Voorwaarden beslissing op bezwaar

- Eerst ouders horen
- Beslissing nemen binnen 4 weken na ontvangst bezwaar

Schorsing

Wettelijk kader op hoofdlijnen

Toelichting

Bevoegdheid

- Ligt bij het bevoegd gezag; In de praktijk ligt deze bevoegdheid veelal bij de directeur

Het bevoegd gezag kan een leerling schorsen. In het managementstatuut kan worden opgenomen dat deze bevoegdheid aan de directeur wordt overgedragen.

Wanneer?

- Als ordemaatregel
- Als corrigerende (straf)maatregel

Schorsing als corrigerende maatregel komt in het basisonderwijs niet vaak voor, hooguit voor een leerling in de bovenbouw.

Hoe lang?

- Maximaal één week

Het is mogelijk dat een school handelingsverlegen is, omdat een leerling zeer moeilijk gedrag vertoont en op een andere schoolsoort (SO, BSO) beter past. Goede afspraken met de ouders zijn dan erg belangrijk, omdat ook in een dergelijk geval de school niet langer dan één week mag schorsen. Mochten er zich in dit verband problemen voordoen, neem dan gerust contact met onze helpdesk op.

Wanneer er sprake is van een corrigerende maatregel hoeft de school de leerling geen week te schorsen. Eén dag kan dan al volstaan. Een dergelijke kortdurende schorsing wordt in de praktijk veelal een time-out genoemd.

Schorsingsbesluit

- Schriftelijk, voorzien van een onderbouwing
- Toezenden aan ouders

Het besluit tot schorsen moet schriftelijk en onderbouwd aan de ouders worden kenbaar gemaakt. Hoewel de wet het niet verlangt, is overleg met ouders zorgvuldigheidshalve sterk aan te bevelen. Contact met de ouders is in verband met het eventueel verstrekken van huiswerk om de leerling geen onderwijsachterstand op te laten lopen ook van belang.

Wie verder informeren?

- Schorsen langer dan een dag: melden aan inspectie met opgave van redenen

Bezwaarmogelijkheid?

- Nee, tenzij in eigen beleid opgenomen

De wet schrijft niet voor dat ouders de mogelijkheid moet worden geboden om in bezwaar te gaan tegen een schorsingsbesluit. Biedt het beleid van de school deze mogelijkheid wel, dan moeten de ouders daar in het besluit wel op gewezen worden.

Bij schorsing is vaak sprake van situaties met een spoedeisend belang. De mogelijkheid van bezwaar kan hierbij wel belemmerend werken. Wanneer eerst de behandeling van het bezwaar moet worden afgewacht voordat de leerling kan worden geschorst, kan dit namelijk erg belastend werken voor de leraar. Ook kan het effect van de schorsing als orde- of corrigerende maatregel verloren gaan. Wilt u in uw beleid ouders wel in de gelegenheid stellen om in bezwaar te gaan, dan is het aan te raden om te vermelden dat dit ten aanzien van de schorsing geen opschortende werking heeft.

Verwijdering

Wettelijk kader op hoofdlijnen

Toelichting

Bevoegdheid

- Ligt bij het bevoegd gezag

Het bevoegd gezag neemt het besluit. Het is verstandig deze bevoegdheid niet over te dragen aan de directeur.

Wanneer?

- Handelingsverlegenheid

Verwijdering vindt vaak plaats omdat de school handelingsverlegen is geworden, op didactische gronden (het onderwijs past niet bij de leerling of is te moeilijk) of op pedagogische gronden (het gedrag van de leerling veroorzaakt problemen en/of brengt de veiligheid van medeleerlingen of leerkracht in gevaar). Voordat op deze grond tot verwijdering kan worden overgegaan, moet de school/leerkracht eerst alle interne middelen hebben ingezet en moet ondersteuning vanuit het SWV (bijvoorbeeld ambulante begeleiding) hebben plaatsgevonden. Ook moet een ontwikkelingsperspectief (opp) zijn opgesteld.

Wordt de leerling verwezen naar een school voor SBO of SO, dan moet er eerst een toelaatbaarheidsverklaring (tlv) aan het samenwerkingsverband worden gevraagd.

- Ernstige misdraging(en) (ook van ouders)

Een ernstige misdraging/ernstige misdragingen van ouders kan/kunnen ook een reden zijn om een leerling te verwijderen. In principe moeten eerst minder verstrekkende maatregelen zoals een toegangsverbod (bijvoorbeeld een school en/of pleinverbod) aan de ouders worden opgelegd.

Voorwaarden verwijderingsbesluit

- Horen leraar
- Horen ouders
- Schriftelijk en met redenen omkleed
- Toezenden aan ouders
- Wijzen op bezwaarmogelijkheid

Ouders moeten eerst worden gehoord. Neem in de onderbouwing bij het besluit de visie van de ouders op. Het is verstandig om ouders bij de schriftelijke uitnodiging alvast te laten weten dat verwijdering wordt overwogen.

Zorgplicht bij definitieve verwijdering

- De definitieve verwijdering kan pas plaatsvinden indien een andere school bereid is gevonden de leerling toe te laten

Onder andere school wordt ook verstaan een school voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs.

Voorwaarden indienen bezwaar

- Schriftelijk
- Bij bevoegd gezag
- Binnen zes weken na de mededeling

Naast een bezwaarschrift kunnen ouders ook een verzoekschrift indienen bij de Geschillencommissie Passend Onderwijs in Utrecht. De Commissie is bereikbaar via info@onderwijsgeschillen.nl (www.onderwijsgeschillen.nl).

Voorwaarden beslissing op bezwaar

- Eerst ouders horen
- Besluit nemen binnen vier weken na ontvangst bezwaar

Let op: Verwijdering van een leerling is een uiterste maatregel en wordt ingezet als er geen andere oplossingen meer mogelijk zijn. Verwijderingsbesluiten worden door rechters en de Geschillencommissie Passend Onderwijs inhoudelijk zwaar getoetst.

Vereniging voor katholiek
en christelijk onderwijs

Postbus 381, 3440 AJ Woerden
T 0348 74 44 44 | info@verus.nl | www.verus.nl